

REGULÓ.

Pesten csötörtökön majus 17^{kén} 1838.

Megjelen társával együtt hetenként kétszer vasárnap és csötörtökön. Fél évi díja helyben képekkel 5 ft. borítéktalanul; postán 6 ft. pengőben. Budapestiek évnegyedenként is vált-hatnak példányt. A' folyóiratnak egyes száma, vagy képe 12 kr. p. p.

ELBESZÉLÉS.

A' c a r n i o l i m e d v e.

(HERVEY T. K. után Angolból.)

(A' következő elbeszélés körülményei bár nagyon regényeseknek tessenek, mind az által be vannak bizonyítva a' tartomány kronikásai és igazolvák a' történet idejéből megmaradt emlékek által.)

Maximilian császár egy téli estve asztala mellett ült, körülvéve udvara fő embereitől. Már késő éj volt, és a' sok tele pohár sok vig-ötletet születtete. Egyenként ivának az urak koruk nevezetesb szépségeiért, minden toastot fűszerzék az akkori üdők pletykái, 's minden anekdota növelte a' vendégek vig kedvét. — Mondják, hogy maga a' császárnő sem volt kimélve, a' derék magyar bor annyi merészséget önte ivóiba és leereszkedést a' monarchába. Gond nélkül ült ez himzett bőrrel borított székében; keze egy oldala mellett álló apródnak szép fűrtjeivel enyelgett, míg maga mosolygva hallgatá a' szép Ebbersdorf bárónő történetét. — A' terem ajtajánál hirtelen láрма támadt. A' bemenetelt őrző két katona hebotorkázott, mintha őket valami hatalmas erő rugta volna félre; 's egy magos termetű lovag, kinek mellvértjét izmos medvehőr fedé, merészen lépdelt végig, 's a' császártól három lépésre megállt.

„Kicsoda e' szemtelen tolakodó — kiált a' dühbe jött monarcha — ki merész színem elébe törni, 's leverni őreimet? tudja-e, ki előtt áll?”

„Tudja — felelt hatalommal az idegen. — Te a' császár vagy, és ha nekem kötelességem engedelmeskedni parancsaidnak, mint a' birodalom fejének, és szolgálni háborúidban: nekem is kötelességem nekem az igazságot kiszolgáltatni, mikor szükségem van rá. Kereshetek-e alkalmasb időt, mint mikor téged semmi gond, semmi kötelesség nem foglalt-el, most, midőn nincs sürgetősb dolgod ivásnál és vigadásnál?”

Maximilian bámulást 's boszút villantó tekintettel nézett körül a' társaságra. — „Senki sem tudja-e közületek megmondani — ki-

álta — kicsoda e' különös kérelmes, ki felhőből esettként jelenik-me itt, 's olly fennen beszél, mintha — uram bocsásd! — ő volna a' szent birodalom egyik választó fejedelme?'

Egy éltés lovag, kinél a' bőséges ital daczára is még maradt egy kis ész-világ, megszakasztá a' hallgatást. — „Uram — így szólt — ha a' valamennyire vad öltözet, mely e' vakmerő lovagot megkülönbözteti, nem bizonyitná is, magaviselete és beszéde nyilván kimutatják, hogy ő Lueg Herman, kit közönségesen carnioli medvének hívnak.“

„Kezdem érteni — mond a' császár — a' medve elhagyá rengetegeit, a' mi császári konyhánk szagától csalogatva. Gróf Lueg, kis kastélyod messze van Bécestől! mi sürgető ok kényszeríthetett ez útra? — Hideg, vagy éhség van-e- —? Vagy tán egy rabló csapka rohanván rá, megvette várodat, és te néhány embereimet kéred segédül örökséged vissza - szerzésére?'

„Váramban — szólt a' méltatlankodó Herman — sem éhséget, sem hideget nem szenvedünk. És ha fölségednek tetszik azt látogatásával megtisztelni, magamra vállalom fölségedet és hozzá tartozót friss hússal, zöld növényekkel és leves gyümölcsökkel megvendégelni, minthogy — mint látom — fölséged asztalán csak befőtt 's aszú gyümölcsök vannak. A' mi pedig váramnak rabló csapkától megvételeét illeti, illy körülmények között nem hogy rá szorúlnék fölséged segítségére, sőt nem lenne miért félnem ezt fölséged ellen is oltalmazni, és azon esetben nagy gondot adna fölséged egész hadának is.“

Hosszú 's egy akaratú kacaj felelt a' lovnak e' nyilatkozására. Maga Maximilian is, erőködése daczára kénytelen volt száját mosolyra vonni. Herman mérges tekintetet villantott a' társaságra; 's midőn ez a' császárra került, nyilvános vala, hogy csak az ő méltósága iránti tisztelet tartóztatá indulata kitörését. A' monarcha végre észre vevén, hogy méltóságának tekintete szenvedett e' jelenettől, a' lovaghoz fordult, 's hozzá inkább illő hangon kezdett szólni.

„Nagy és hatalmas gróf Lueg! — monda — kinek olly tömredék kineve 's olly erős vára van, mit kérhetsz a' mi erőtlenségünkétől?'

„Megmondtam már fölséges uram — igazságot! — igazságot vazaljaid egyike ellen, ki engem mélyen megsértett!“

A' császár összeránczoló homlokát. — „Igazság — mormogá — ez örökös szó igazság, mindig ez van mindnyájatok szájában. Az ember ezt hallván, azt gondolná, hogy egy fölségnek, ha egyszer a' caesarok székébe ült, panaszotok hallgatásán kívül semmi egyéb foglalatossága. Herman! olly sok sorsosaid szokása szerint nem tud-

tal-e magadnak eleget tenni? — 'S ha nem, gondolod-e, hogy legalkalmasabb helyet és üdőt választottál ítélésbeli bölcsességünk megpróbálására?

„A' megbántónak méltósága — felelt ünnepélyesen a' lovag — nem engedé-meg, hogy eleget vegyek ön kezeimmel, míg fölséged elébe hivatkozásom sikerét nem próbálom. Mi pedig az általam választott helyet és üdőt illeti, mindkettőt legalkalmasabbnak láttam, minthogy, ellenfelem itt levén, fölséged a' két részt egyszerre kihallgathatja, 's kimondhatja véleményét!“

„Itt? — kiált a' császár — ellenséged itt? — ki hát az?“

„Lásd őt — monda Herman, azon lovagra mutatva, ki a' monarcha jobbjára felől ült; — igazságot kérek a' nagy marsal gróf Pappenheim ellen!“

„Pappenheim! — fölkiált a' császár — mi történt közted és a' carnioli medve között? — Mivel bántád-meg őt?“

A' nagy-marsal, szokása szerint, legkevesebbé volt józan az egész társaságban. Az alvás és éberség közötti azon állapotra jutott, mellyben egyiránt fárasztó a' hallás, szóllás, vagy gondolkodás. Urának kérdésére mindazáltal nehezen fölpillantott, 's egy perczig kábultan nézván Hermanra, viszont lesüté szemeit, és csuklásoktól megszaggatott hangon felelt: „„Soha életemben nem láttam ez embert, — semmi bajom vele!““

„Több, mint gondolod, gróf Pappenheim — monda Herman. Meglehet, hogy nem ismeresz engem; de tán nem feledted-el azon fiatal leányt, kit mult nyáron elloptál az insprucki kolostorból, 's gyalázatosan elhagyál Salzburgban?“

„Egy fiatal leányt ellopott? Pappenheim igaz-e ez? — mond a' császár kedvenczének szeliden. — Hitemre mondom, ez ismét egyike pajkos csinjaidnak! Örökre jobbithatlan akarsz-e maradni?“

A' marsal rendkívül törekedett figyelmezni, és a' chaoszban, mellyet agyában a' bor gerjesztett, össze akará szedni emlékező tehetségét. Végre sikerülni látszott, mosolyogni próbált, 's mély hangon mormogá: „„Salzburgban! — O Ida! kecses lányka! — Igen, hitemre mondom, kellemes volt!““

„Azon Ida — kiálta Herman olly szózáttal, melly ugy hangozott, mintha sirból emelkedett volna ki — azon Ida, kit szépsége taszított az általad készített örvénybe — azon Ida tulajdon vérem — egyetlen gyermekem — a' Lueg háznak utósó sarjadéka volt!“

E' szavakra mély csend fogá-el a' társaságot, 's vidámsága, mintha leforrázták volna. hirtelen oda lett. A' császár arcza elkomorult, szava ünnepélyes és barátságos lett, 's Hermannhoz fordulván: — „Luegi lovag — monda — nagymarsalom elleni vádad terhes.

E' tárgyat különös gonddal kell megvizsgálni; de e' pillanatban Pappenheim, mint látod, nem képes felelni. Jőjj vissza holnap, 's mi tanácskozni fogunk e' vérző sebnek begyógyítására való eszközökről.

„Miként gondolja fölséged, hogy egy illy per elenyésztesítheték?” — monda tüzzel a' carnioli lovag.

„Csak a' sérelem nagysága, a' sértőnek méltóságához mért kárpótlás által — felelt a' császár.

„Csak egyetlen kárpótlás lehetséges — kiálta Herman, olly hangon, melyet több érzelem egybetömülése vadított. — O hogy azt el kell nekem fogadni illy kicsapongásoktól megrongált embertől, mint az, ki most előttem áll! De a' becsület uralkodik minden más érzéseken. Fölséged hallotta annak mámoros szájából büne vallomását 's jogsértésem bizonyítását. Itt nincs szükség tanácskozásra; ez el nem halasztható. Itt e' pillanatban parancsolja-meg fölséged Pappenheimnak, hogy vegye-el tőle elcsábított és meggyalázott leányomat!”

Egy pillanatnyi mély csend alatt a' vendégek susogtak egymás között, A' nagymarsal váltogatva tekintett a' császárra és lovagra; végre hangos kacajra fakadván kiálta: „En! — én elvegyem Idát! — ha! ha!”

A' császár feddő tekintetet vete reá, 's egy pillanattig kétkedék, mit tegyen. Végre a' lovaghoz fordult következőleg szólva: „gróf Lueg! — ha szinte tökélyesen meg volna mutatva, hogy panaszod helyes alapú — hogy az egész bűn csak egyedül a' nagymarsal részéről van — ha leányod valóban mesterséggel vitt 's hitszegéssel végzett csábítás áldozatja volna — és — ha elhárítván mind azon akadályt, melyek ez egyetlen házasság útjában állanak — 's reá fordítván minden tekintetemet, hogy őt erre kényszerítsem — nem engedelmeskedhetnék, mert Pappenheim — házas.”

E' szavakra hirtelen halálos sárga lett Lueg Herman arcza; fogai mintegy halál hidegétől koczogtak; iszonyú vonaglások rázák-meg egész testét, 's némi hörgés rohant-ki melljéből, mely a' társaságot bozadással tölté-el. Pappenheim mámorossága is tűnni látszott dühös vádlója irtózatosságot tekintete előtt. Felállott székéről, sárguló ajkakkal és bátortalan szemekkel tekintett ellenére. A' császár jeladására két őr állott Herman oldala mellé, ki rettenetesen küzdött érzéseivel, az őt néhány perczig ellentállhatlanul elfogókkal. — Végre iszonyú küzdelem után visszanyeré szólhatását, és szava az előbbi indulatok heves tusaitól akadozó lett, midőn folytatá beszédét, 's mi előtt bevégezé, lármás, vad és kiabáló és üvöltő lett, mintha hadjélszavát hangoztatná a' csata lármája és vihara között.

„Házás! — Szörnyeteg! — Szegény, szegény Idám! — el! — örökre elveszett! — nem kell hát elégtétel! — hanem vért! — boszút! — Alávaló csábitó! e' terem szentségének köszönhet'd, hogy e' percz nem végsője életednek! De kihivlak! — Gróf Pappenheim, én kihivlak életre és halálra, gyalog vagy lovon, lándsával, karddal, és törrel! Vedd a' viadal zálogát — — 's legyen az bukásod jóslata!“

Beszéde közben Herman leoldá karjáról nehéz vaskesztyűjét, 's elvégezvén azt, rendkívüli erővel dobta a' nagymarsal arczához. — Az ütés olly erős volt, hogy Pappenheim felfordulván, a' császár ölébe esett, a' fejdelem öltözetét vérevel áztatván, mert bal vakszeme a' kesztyű rettenetes csapásától összezuzatott. Egy pillanatig vonaglott — tagjai megmerevültek — és Maximilian karjai közt csak kedven-
czének holt teste maradt.

A' nézők rémült kiáltással rohantak elő, 's legott meg akarák fog-
ni a' gyilkost. De ez oda lett. Egyik testőr lassan emelkedék-föl a' padozatról, hova löketett; a' másik még most is tántorgott az ütéstől, melylyel őt a' hátra vonuló Herman sújtá. — Mindnyájan kirohan-
tak a' teremből olly reménynyel, hogy a' lovagot elfoghatják, mie-
előtt a' palota-kapuban levő örökig juthatna; de majd fölfedezék, hogy a' teremből az udvarra vivő ajtón jött-be, melly rendesen bezárva tar-
tatván, nem őrizteték, 's ez okozá akadályozhatlan elillanását is.

Más nap reggel heroldok trombitáji harsogtak Bécs utszáin, négy száz arany jutalmat hirdetvén mindenkinek, ki Lueg Herman lovagot, a' marsal gyilkosát, élve vagy halva kézre keertendi. A' birodalom kormányzói és különböző városok tanácsaihoz is rende-
léseket küldöttek, hogy őt, bárhol találják, fogják-el. — Pappen-
heim temetése nagy pompával ment véghez, és az emlékére emelt
mausoleum ma is látható István templomában.

Egy hónap telt-el a' nélkül, hogy valami hallatott volna a' car-
nioli medvéről. Ez idő multával a' laybachi kerület kormányzója kö-
vetkező tudósítást küldte a' császári kanczellariának.

„Az általam kapott értesítés nyomán, úgy látszik, hogy Lueg Herman lovag ez előtt három héttel e' városon ment keresztül. Vele volt egy fiatal leányka, ki a' nyeregben háta megett ült. Két ide való lakos szemben találta a' várostól nem messze egy hegyen. Lova el-
bágyadva kidült alóla; Herman pedig ott hagyá, egy kezébe iszák-
ját, másíkba a' leánykát fogá-föl, ki szerfelett gyenge és rossz szín-
ben látszott lenni, 's kiről a' parasztok azt hívék, hogy az ő leá-
nya volt. Az emberek elveszték szemeik elől a' luegi várba ka-
nyargó ösvények közt. — *(Folytatása következik.)*

KÜLÖNFÉLE.

Czukor fogyasztás Európában. — Egy legvalóbbszini adatok után készült felszámítás szerint Európában a' czukor-fogyasztás 1336-ban következő:

	Lakosok száma milliók- ban	Bécsi font	
		általá- ban	fejen- ként
Angol országban	16 ¹ / ₄	321 ¹ / ₂	20
Irlandban	8	32	4
Francia országban	33	178 ¹ / ₂	5 ¹ / ₃
Porosz országban	14	56	5
Bajor országban	4	10	2 ¹ / ₂
Sveiczban	2	12	6
Belgiumban	4	60	15
Hollandiában	2 ¹ / ₂	35	14
Dán földön	2	10	5
Svéd 's norvég országban	4	12	3
Spanyol országban	14	87	6 ¹ / ₄
Portugalliában	3 ¹ / ₂	16 ¹ / ₂	5
A' vámrendszeres többi statnsokban	8	40	5
Olasz országban	18	36	2
Ausztriai császárságban	19	40	2
Ugyan ott a' vámrendszer alatt nem levő részeken	15	25	1 ² / ₃
Orosz országban	40	40	1

1011¹/₂

millio bécsi font; ehhez számítva még az eurpai termesztményt mely bizony-
nyal többre megy 80 millio fontnál meg van összege az eurpai czukorfo-
gyasztásnak.

Furcsaságok szemléje

rendezi

P I P I S K E.

Motto: „Frohsinn mein Ziel!“

JOH. STRAUSS.

38. A' kis grammatica. — ,Teremtő Isten! hát nem mondtam már százszor is, hogy minden, a' miről lehet mondani én, vagy te, vagy ő: — az ige' — mond mester uram, beszankodva tökfőjű tanítványán — ,Tehát most vigyázz! — folytatá. — Eszem micsoda? — „Ige — felelt a' tanítvány — mert lehet mondani: én eszem, te eszel, ő eszik.“ — „Jól van; — hát ő kör micsoda? — „Ige“ — ,Hogy hogy? — „Mert lehet mondani: én ökör, te ökör, ő ökör“ — válaszolt igen helyesen a' kis buksi.

39. A' külföldről haza érkezett. Az ifjú Tulokmányi, mielőtt a' szomszéd vármegyét megismerné, apja után maradott kis tökepénzével olasz országot ment beutazni. Haza érkezvén annyit beszélt ismerőseinek Europa kertje felől, hogy szinte zúgott már fejök is bele. Tulokmányi mindent, mi csak látható volt, látott a' beutazott helyeken, 's örökök azoknak tulságig vitt elbeszélésével untatá hallgatóit. — De bezzeg meg is járta ám tapasztalásaival! — K. a' tisztes öreg ur, egy darabig hideg vérrel hallgatván a' beszélteket, kérdezőleg így intézé hozzá egykor szavait: ,Kedves ur! mivel ön olly sokat látott olasz országban, kétség kívül, ha jól emlékezem — a' Tu men nevű várban is, hol ama sok ritkaság' — „Ugy van ugy! — vág szavába Tulokmányi — o én ott is voltam!“ — 's egy huzomban ezer, meg ezer ott talál-

ható ritkaságokat számláló, melyeket mind látott! — „De ugyan minek is nevezik — folytatá tovább K. — a' kis csermelyt, mely a' vár környékét olly igen kellemesíti — úgy vélem Tiris? — „Igen igen, Tiris a' neve, — o olly kellemes folyam! olly tiszta, olly szivemelő! olly regényes! olly! — egészen elragadtatom e' tájon töltött kedves óráim visszaemlékezetétül!“ — „Ah — mond tovább a' tisztos öreg ur — az még is csak különös, hogy a' vár, 's az alatta folyó csermely, úgy együve illenek; nevöket összetevén egy bohó latin mondás jön ki belöle.“ — „Mi jön-ki, mi?“ — kérdé félig zavarodtan Tulokmányi — „Tu mentiris!“ — lön a' felelet; 's mint fött rák ült székeben tapasztalt utazónk.

40. Az óvás. — „Édes nagysádcskám! — mondá báró Hopp az egész-ségéről panaszkodó M. asszonyságnak, ki N. doctort akará magához kéretni, — ahhoz ne folyamodjék! — néhány hónap előtt Muki bátyámat kurálta, 's úgy megterhelte gyomrát gyógyszerekkel, hogy bárói czimeremre mondom, még két hettel is beteg volt meggyógyulása után!“

41. Magyar színházi furcsaság. Minap történetből egy kis ölebecske tévedett színházunkba. — „Nem elég, hogy kutyába veszik a' magyar színházat, — dörmögé egy felpödrített bajuszú uri ember — de még kutyát is visznek beléje!“

42. Kukuk! — „Muczikám! — monda X. asszonyság, csak fejét dugván-be az ajtón élete zsarnokához — ugyan mond-meg lelkem, mi volt Mak-házy consiliariusné férje?“

Atyai átok 's feltámadás. — Cambrai mellett következő nevezetes eset történt. — Bizonyos család-apa, ki gyermekeivel mindig legszebb egyességben élt, családja ellen egyik fijának házassága miatt annyira feldühült, hogy azt megátkozá. Alig harsant-el az átok-ige ajkain, élet nélkül rogyott-le, 's két nap mulva eltemettetett; de minthogy a' föld csontkeményre volt fagyva, csak néhány hüvelknyi földdel takarhaták-el. Kevés nap mulva lágy idő következén-be, családja a' sirhoz ment, azt mélyebbre ásandó. Midőn a' koporsóról a' földet lekaparták, lassú sohaj hatá-meg füleiket. A' koporsó fedele gyorsan leszakittatott, és az eltemetetten valósággal élet jelei tüntek-fel. Végre magához tért az agg atya, 's a' helybeli lelkész, ki már korábban barátságos viszonyban élt vele, családja körébe vezette, hol a' viszontlátásnak magyarázhatlan jelenete az angyalokat is könnyükre fakasztotta volna. Az apa kibékült gyermekeivel, 's a' még néhány óra előtt nyögést visszhangzó jaj-lak öröm tanyája lön.

Szerencsés esés. Neápolban, a' del Fondo kir. színházban, bizonyos elévült férjfiú (60—65 éves), ki a' földszinen ülő unokáját akarta kikémlelni, nagyon kihajolván, a' sulyegyent elveszté, 's a' 4-dik emeleti karzatról (mintegy 40 lábnyi magasság) a' földszinre zuhant, történetlegesen pedig éppen keresett unokája mellé. Két Angol, a' levegői utas unokájának szomszédja, az eset előtt kevésszel szerencséjére felállott, 's tovább ment, különben letaroltottak volna. Így a' lehullott e' kettőnek helyét testével egészen betölté, a' székek karját nem épen sulytalan testével parányokra zuzta, 's unokájának karját megsebzé; ő maga pedig — o csudák csudája! — sértetlen maradt, 's a' színházat olly vigan hagyta-el, mint oda ment, 's mi több, még a' tekervényes lépeső-utat is meggazdálkodva. Minthogy köpönyegbe volt burkolva, a' közönség egyeleve azt hitte, hogy csak valamelly köpönyeg esett-le.

Tigris-kelepecze. Mult octoberban bizonyos jávai madarászt a' zápor utól érvén, menedékül egy tigris-kelepezét választott. Alig töltött azonban néhány percet a' biztosnak vélt védhelyen, midőn egy tigris is érkezett, magát mulattatónak ajánló. Elszörnyedve 's halál félelmei között vonult a' rémült madarász, feszületét kezében tartva, egyik szegletbe, míg a' tigris szökélő állásban rá meredt. Kevés idő múlva több Jávai is érkezik, kik társukat borzasztó helyzetéből megszabadíták: ezek óvakodva félre tolák a' kelepecze ajtaját, mellyen a' halál félelmeit szenvedő lassanként kicsuszott. Rémülése következtében több napig fél örült volt a' madarász. — Mult éven 80 tigris-bőrt hoztak Tagalba eladás végett, 's köztük egy egészen feketét is.

EMLEKMONDÁS.

I d ő.

— Az idő fut lelkem elől 's vágyaimnak előle;
Elrohan a' feledés honnába, hol a' patak immár
Nem csörög, ős partján a' fáradt szép Rege szúnyad,
'S a' rokon Álomnak szó nélkül nyugszik ölében.

VÖRÖSMARTY.

A' szív nem öregszik-meg soha, 's vannak oly hurjai, mellyek soha sem tágnak.

B. JÓSIKA MIKLÓS után —

Falusi magány. — Elvadul, elfajzik az ember a' falusi magányban, a' hosszas távulban az emberektől: elveszti lelki erejét, szeszét, mint az állott puskapor, 's lelke tehetségei zsibbadognak, mint hosszas veszteg ülésben a' tagok.

FÁY ANDRÁS után K. H. K. J.

Gnomák. Nyugtalanlás és bal esetek éppen oly szükségesek az embernek, mint só és vész a' tengernek.

Hízelkedés angyaloknak nevezi a' leányokat, hogy tetszetős leányokká, tántorítható angyalokká váljanak. — Igen, ők erény 's ártatlanság mellett földi angyalok lehetnek, ha nem, mint némely nagy uraság, vétetik-el maguktól magát a' birtokot, és csak a' czímet tartják-meg.

KÜZLI KOVÁCS MARIA.

Tagrejtvény.

Elsőm lakosa a' víznek,
Másikom része a' testnek.
Egészem jön az elsőből,
Ha kiveszed belsejéből;
A' nőnem magán viseli,
Köntösét vele béleli.

TÁPIÓFI.

Előbbi rejtvény: fűrt.

Figyelmeztetés. — E' hónap végére esvén a' Pesten tartandó medard-vásárnak előhete, figyelmeztetjük e lapok tisztelt pártfogóit, hogy folyóiratunknak jövő fél évi díját vásári alkalmak által legbiztosabban felküldhetik Pestre a' kiadó hivatalba.

Szerkezi Mátray Gábor, halpiacson alul a' Duna partján. 114. szám alatt.

Nyomt. Trattner-Károlyi, uri utza 612.